

KOMISJA REWIZYJNA

Data

Warszawa
26 czerwca 2025 r.

Znak sprawy

KR.006.4.2025

**Polska
Akademia
Nauk**

pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
Pałac Kultury i Nauki

22 182 61 12
komisja.rewizyjna@
pan.pl

**OPINIA KOMISJI REWIZYJNEJ O DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK W ROKU 2024**

I. Podstawy opinii i rekomendacji

Opinia opiera się na przedstawionym Sprawozdaniu z działalności statutowej Polskiej Akademii Nauk za rok 2024.

Sprawozdanie liczy 72 strony. Rozpoczyna się od listów Prezesa PAN, Prof. Marka Konarzewskiego oraz Kanclerz PAN, Moniki Kallisty. Kolejną częścią jest rozbudowane streszczenie „Rok 2024 w PAN w pigułce”. Potem następuje główna część dokumentu, podzielona na 13 rozdziałów tematycznych opisujących wszechstronnie działalność PAN w roku 2024. Uzupełnieniem sprawozdania jest 7 aneksów zawierających szczegółowe dane.

II. Uwagi Komisji Rewizyjnej

Komisja z zadowoleniem stwierdza, że forma Sprawozdania została znacznie ulepszona w stosunku do lat poprzednich. Suche wyliczenie faktów zostało zastąpione przez syntetyczną i przejrzystą prezentację, z wyeksponowaniem najważniejszych elementów. Z prezentacji tej wyłania się obraz bogatej i wszechstronnej działalności PAN jako centralnej instytucji naukowej Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności wyróżnione są priorytetowe obszary działalności Polskiej Akademii Nauk:

- Rozwijanie nauki poprzez prowadzenie badań, publikację prac ważnych dla rozwoju nauki oraz opracowywanie wynalazków
- Doradztwo naukowe dla państwa, oparte na wiedzy eksperckiej i niezależnych analizach
- Promowanie współpracy międzynarodowej i integracja środowisk naukowych
- Wspieranie młodych badaczy oraz udział w kształceniu doktorantów
- Upowszechnianie wiedzy oraz wspieranie decyzji opartych na faktach

Na podkreślenie zasługuje fakt, że instytuty Polskiej Akademii Nauk wyróżniają się najwyższym odsetkiem kategorii A+ i A uzyskanych w ostatniej ewaluacji jakości działalności naukowej przeprowadzonej przez Komisję Ewaluacji Nauki. PAN utrzymuje też pozycję polskiego lidera w globalnym rankingu Nature Index, jak również w rankingu SCImago Institutions Rankings 2024. Uczeni związani z PAN mogą się pochwalić licznymi sukcesami. Blisko ¼ spośród 1244 badaczy z Polski ujętych w liście „2% najczęściej cytowanych naukowców świata” (Uniwersytet Stanforda i Elsevier) jest związanych z PAN.

Aneks 2 zawiera szczegółowe zestawienie projektów naukowych realizowanych w roku 2024 w jednostkach naukowych PAN. Lista ta jest imponująca, zawiera 3235 projektów, ich łączna kwota to 6 688 981 429,46 zł pozyskanych z różnych źródeł finansujących badania naukowe. Wskazuje to skalę działalności instytutów naukowych PAN.

Na tle tych sukcesów niepokój budzą problemy związane z finansowaniem działalności PAN przez państwo (w tym nierównym traktowaniem PAN i uczelni) oraz zawirowania wokół nowelizacji Ustawy o PAN. W związku z tym Komisja uważa, że ważnym elementem działalności PAN jest promocja jej osiągnięć. Z zadowoleniem odnotowujemy, że w tej dziedzinie w ostatnich latach nastąpił wyraźny postęp poprzez m.in. wykorzystanie do promocji kanałów internetowych. Przykładem dobrych zmian jest również nowa forma Sprawozdania, które samo w sobie może służyć promocji PAN.

Ponadto Komisja sądzi, że korzystne byłoby uzgodnienie w ramach PAN wizji miejsca i roli instytutów PAN w jej strukturze. Sprzyjać temu może dokonana przez Zgromadzenie Ogólne PAN 20 czerwca 2024 roku zmiana Statutu, tworząca Zgromadzenie Dyrektorów Instytutów Naukowych jako organ doradczy Prezesa PAN.

Warto odnotować, że w roku 2024 nastąpiła zmiana na stanowisku Kanclerza PAN. 14 maja 2024 roku funkcję tę objęła Monika Kallista – pierwsza kobieta w historii PAN na tym stanowisku. Stawia sobie ona za cel unowocześnienie i uporządkowanie funkcjonowania administracji PAN. Działania w tym względzie zostały już zapoczątkowane w roku 2024.

Polska Akademia Nauk

pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
Pałac Kultury i Nauki

www.pan.pl

III. Konkluzja

Komisja stwierdza, że Sprawozdanie rzetelnie przedstawia działalność PAN w roku 2024. Komisja pozytywnie ocenia wszystkie aspekty tej działalności i rekomenduje Zgromadzeniu Ogólnemu PAN przyjęcie Sprawozdania.

Projekt opinii opracował:
Ludomir Newelski, czł. koresp. PAN

Prof. Małgorzata Mańka
członek rzeczywisty PAN
Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej

Polska Akademia Nauk

pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
Pałac Kultury i Nauki

www.pan.pl